

Venezia

De ontwikkeling van het madrigaal en de meerkorigheid in La Serenissima

Beste lezer,

Key2Singing start in 2022 een nieuw project **Venezia** met prachtige 16e eeuwse muziek uit Venetië! Onder leiding van Margot Kalse zullen wij ons verdiepen in madrigalen en meerkorige werken van Adriaan Willaert, Cypriano de Rore, Andrea Gabrieli en Giovanni Gabrieli. Je krijgt de gelegenheid om meerkorige werken te zingen en, voor wie dat wil en kan, een partij alleen te zingen daarin. Ook ensembles zullen soms solo bezet worden. Deze muziek is meestal a capella. Sommige werken met meer dan twee koren zullen worden uitgevoerd met één koor gespeeld door professionele koperblazers.

In de 16e eeuw kwamen de beste kunstenaars samen in Venetië. De grondslag voor de befaamde Venetiaanse school werd gelegd. Deze school heeft een grote invloed gehad op de vroege barokmuziek in heel Europa. De schitterende, rijk geschakeerde en verrassende muziek uit die tijd wordt in dit project diepgravend bestudeerd. Verderop in deze brief vind je links naar muziekvoorbeelden en wordt een toelichting op de muziek gegeven.

Wij zoeken (ver)gevorderde amateurzangers

Wij zoeken (ver)gevorderde amateurzangers die graag in deze polyfone muziek willen duiken. De muziek studeer je zelfstandig in. Soms zijn partijen enkel bezet en uiteraard zal er tijdens het project veel aandacht zijn om je hierin te begeleiden. Daarnaast zal, zoals gebruikelijk bij projecten van Key2Singing, veel aandacht worden besteed aan samenklank, voordracht en uitspraak. Wij werken samen aan een fijne sfeer in de deelnemersgroep.

In de bijlage vind je een inschrijfformulier dat je kunt terugzenden voor 14 april as. aan Key2Singing@gmail.com.

Eind april, begin mei houden wij audities, vervolgens houden we twee repetities voor de zomervakantie, op **zondagmiddag 26 juni en zaterdagmiddag 2 juli**. Vervolgens beginnen de reguliere repetities op zondagavond na de zomervakantie op **28 augustus**. De twee hoofd-uitvoeringen zijn in februari 2023, enkele kleinere

concerten in woonzorgcentra vinden daaromheen plaats.. Het repetitieweekend plannen we van 13-15 januari 2023, dit zal hoogstwaarschijnlijk plaatsvinden in Buitengoed Fredeshiem in De Bult bij Steenwijk.

Praktische zaken

- We houden twee kennismaking- en inzeeprepetities op 26 juni en 2 juli 2022
- De reguliere repetities zijn op zondagavond tussen 19.30u en 22.15u in Leiden; aanvang 28 augustus 2022
- Deelname aan het repetitieweekend van vrijdag 13 januari ochtend tot en met zondag 15 januari 17 uur in Buitengoed Fredeshiem is essentieel; door het samenzijn en samen zingen groeit niet alleen het niveau van muziek maken, maar ook de groepsgeest.
- De uitvoeringen zijn in februari 2023 in de regio Leiden. Wij hopen ook nog 2 of 3 try-outs te kunnen geven.
- Bij de mail is een inschrijfformulier gevoegd. Wij willen je vragen dit voor 14 april per mail aan key2singing@gmail.com retour te zenden.
- Na inschrijving ontvang je een uitnodiging voor een auditie. Deze zal in principe op een zondagavond eind april of begin mei plaatsvinden. Het auditiemateriaal, bestaand uit onderdelen van het Venezia programma, wordt per mail toegezonden. De auditie wordt in koor- en ensemble bezetting gehouden, met een stem per partij.
- Deelname aan het project kost € 295,00. Voor studenten en jongeren tot 25 jaar geldt een gereduceerd tarief van € 150,00. Na toelating tot het project ontvang je een factuur.
- Het project zal doorgaan bij een voldoende bezetting en de realisatie van de benodigde subsidies en donaties.
- Voor meer informatie over Key2Singing ga naar www.key2singing.nl
- Voor meer informatie over Margot Kalse ga naar www.MargotKalse.nl

Hier wat links naar muziek van de componisten Willaert, De Rore, Gabrieli en Gabrieli.

- Van Adriaan Willaert: [“Vecchie Letrose”](#)
- Van Cypriano de Rore: [“O Sonno”](#)
- Van Andrea de Cannaregio Gabrieli [“Sancta et immaculata”](#) uit Sacrae Cantiones
- Van Giovanni Gabrieli [“O Magnum mysterium”](#) (1587) met koperblazers

De componisten Adriaan Willaert, Cypriano de Rore, Andrea de Cannaregio Gabrieli en Giovanni Gabrieli

Toelichting op de componisten en hun muziek

Venetië was in de 16e eeuw een brandpunt van het culturele leven in Europa. Kunstenaars uit heel Europa reisden naar de stad om er te werken en te studeren. In dit project leggen wij ons toe op composities die ontstonden in de San Marco. Het gaat om madrigalen en motetten van Willaert, De Rore, Andrea Gabrieli en Giovanni Gabrieli. Deze 4 componisten volgden elkaar op in de tijd en hebben allen een aanstelling aan de San Marco te Venetië gehad. Aan de hand van hun muziek is de ontwikkeling van het madrigaal en van de meerkorigheid te volgen. Deze musici waren in hun tijd zeer vooraanstaand en invloedrijk.

Twee van de componisten kwamen oorspronkelijk uit de Nederlanden. Adriaan Willaert, de oudste van het viertal, kwam uit het Vlaamse Rumbekke maar werkte vanaf 1527 tot aan zijn dood in 1562 als kapelmeester in de San Marco. Hij leidde daar de befaamde Venetiaanse componisten school die een grote invloed had op de vroege barokmuziek. De San Marco vereiste met zijn grote akoestiek een nieuwe manier componeren. Willaert introduceerde mede daarom dubbelkorigheid in zijn muziek. Zijn werk typeert zich door de versmelting van Italiaanse en Vlaamse polyfonie. Hier een mooi, opzweepend voorbeeld: [Vecchie Letrose](#) (villanella).

Cypriano de Rore, afkomstig uit Ronse in Vlaanderen, volgde Willaert in 1563 op als kapelmeester in de San Marco. Het is bekend dat hij nauwe banden onderhield met zijn voorganger. De Rore's hoogstaande compositietechniek en stilistische verwantschap met Willaert maken een vroege connectie met Venetië plausibel. De Rore heeft bijna al zijn werken in deze stad uitgegeven. Van zijn hand is het volgende stuk: [O sonno](#)

Andrea de Cannaregio Gabriel was eerst een leerling, later ook een zanger van Willaert in de San Marco. Vanaf 1566 was hij tweede organist bij de San Marco, van 1585-1586 eerste. Hij was tussen 1562 en 1565 in Duitsland en werkte in München samen met Orlandus Lassus. Net als Willaert schreef hij veel muziek voor de San Marco. Van zijn hand zijn meer dan 100 motetten en madrigalen bewaard gebleven. Hier een link naar [Sancta et immaculata](#) uit Sacrae Cantiones (1565).

Andrea Gabrieli was oom en leraar van de vierde componist: Giovanni Gabrieli, de grootste Venetiaanse componist uit de late Renaissance. Giovanni Gabrieli ontwikkelde een bijzondere meerkorige techniek, de cori spezzati, waaraan zijn naam tot op heden is verbonden. Met deze techniek wordt een bijzonder stereo effect bereikt. Deze stijl vindt zijn oorsprong in de werken van Willaert. Giovanni Gabrieli's werk is van grote invloed geweest op de vroege Duitse barok. Daarbij was Heinrich Schütz zijn meest roemrijke leerling. Hier een link naar een mooie opname van Giovanni Gabrieli's [O Magnum mysterium](#) (1587) met koperblazers.